

DOWN

AUSTRALISKA NYZEELÄNDSKA VÄNSKAPSFÖRENINGEN

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

UNDER

NR 1 / 2021

**HÅRD LOCKDOWN
I PERTH**

**UPPDATERING
AV COVID-19
I AUSTRALIEN**

**NYA ZEELANDS
COVID-19 STRATEGI
HAR LYCKATS**

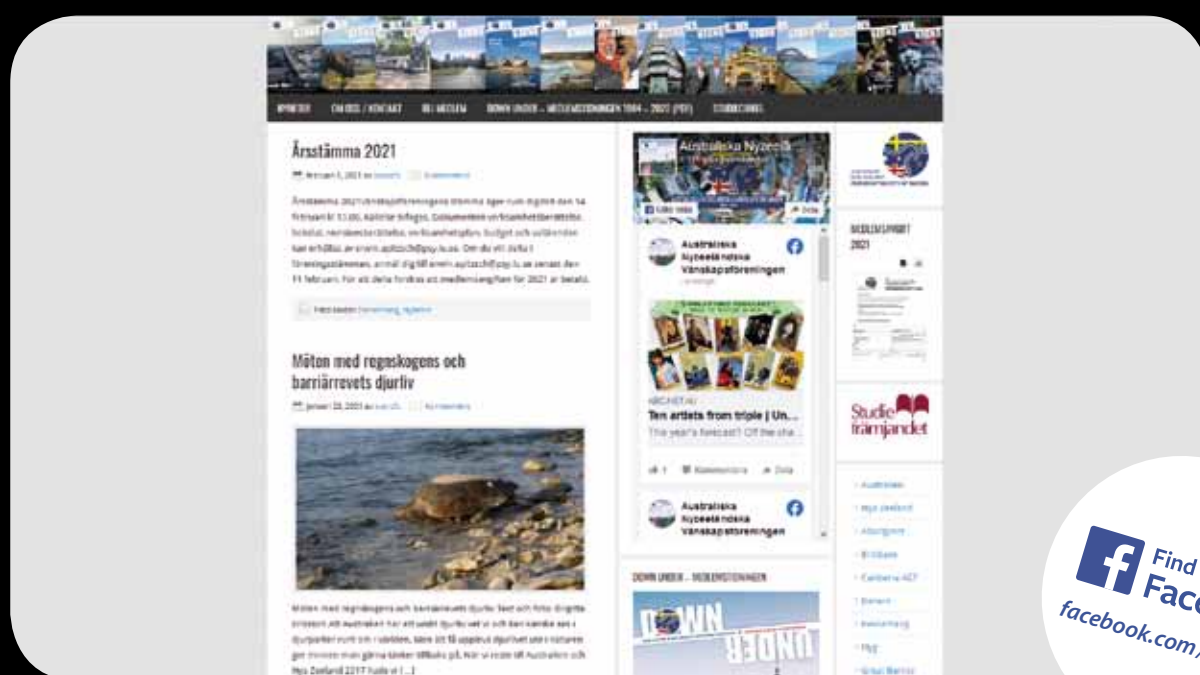
**BEE GEES HISTORIA
STARTADE I REDCLIFFE**

HOT WATER BEACH
*– En värmande upplevelse
på Nya Zeeland*

*Några tips inför resan till Nya Zeeland / K-G Olin Goes Down Under
På kamelrygg genom öknen / Finns där något att vara rädd för i den australiensiska bushen?*

Besök VÄNSKAPSFÖRENINGENS HEMSIDA

På hemsidan hittar du senaste nytt om evenemang, nyheter, medlemsförmåner och tips. Du kan läsa artiklar, reseskildringar och få information om working holiday, visum mm.

Find us on
Facebook
facebook.com/ausnzfs

WWW.AUSTRALIEN-NYAZEELAND.SE

Bli medlem

I AUSTRALISKA NYZEELÄNSKA
VÄNSKAPSFÖRENINGEN

Medlemsavgift 200:- kalenderår.

I medlemsavgiften ingår bland annat fyra nummer av Down Under.

Inbetalning till PlusGiro konto 54 81 31-2.

Uppge namn, ev. medlemsnummer och e-postadress.

Vaccinationerna är igång världen runt och drömmen om ett normalt liv med socialt umgänge och inte minst resor växer sig allt starkare. Kanske ser vi slutet eller åtminstone en hanterbar situation av denna pandemi nu när vi går mot vår och sommar i Skandinavien.

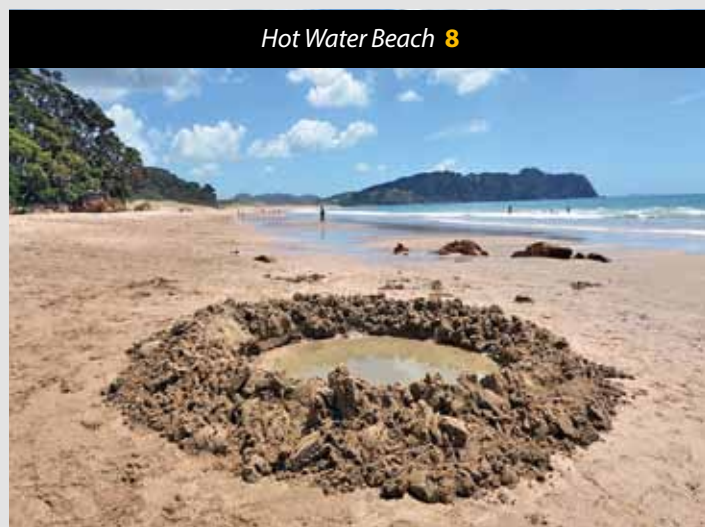
Vi är dock inte där än vilket inte minst invånarna i Perth nyligen fick uppleva med en hård lockdown den 31 januari, läs mer i *Tina Bergqvist* artikel om covid-19 situationen i Australien. *Åsa Duffy* skriver i det här numret om covid-19 situationen på Nya Zeeland och om Wharariki Beach vid Farewell Spit på Sydön. *Margot Garmelius* skriver om Hot Water Beach och vad man ska tänka på inför resan till Nya Zeeland del 2. För oss som längtar och drömmer om Down Under så visar UR play just nu serien Griffiths äventyr i Australien och TV4 visar På kryssning med *Jane McDonald* i Australien. *Malin Boman* skriver om popgruppen *Bee Gees* och deras historia som en gång startade i Redcliffe.

Obs! Down Under nr 1 2021 skickas tillsammans med inbetalningsavi till hela vårt medlemsregister. Har du redan betalt din medlemsavgift för år 2021 ber vi dig bortse från inbetalningsavin. Vänkskapsföreningens årsstämma ägde rum digitalt den 14 februari. Nyheter och information om föreningen hittar du på vår hemsida australien-nyzeeland.se.

Föreningen hoppas att du vill fortsätta att vara medlem år 2021.
Vi tar även tacksamt emot tips på aktiviteter och innehåll i vår medlemstidning.

Lars Wallin
Chefredaktör

INNEHÅLL

4 ORDFÖRANDEN HAR ORDET

5 UPPDATERING AV
COVID-19 I AUSTRALIEN

7 NYA ZEELANDS STRATEGI
HAR LYCKATS

10 NYHETER

12 NÅGRA TIPS INFÖR RESAN
TILL NYA ZEELAND

K-G OLIN GOES DOWN UNDER 15

PÅ KAMELRYGG GENOM ÖKNEN 16

FINNS DÄR NÅGOT ATT VARA
RÄDD FÖR I DEN AUSTRALIENSISKA
BUSHEN? 18

BLI MEDLEM 19

DOWN UNDER
c/o Erwin Apitzsch
Nordmannavägen 4
224 75 Lund

ISSN 2001-1121

www.australien-nyzeeland.se

REDAKTION

Chefredaktör: Lars Wallin
lars.wallin@australien-nyzeeland.se
+46 73 7544 020

Ansvarig utgivare: Erwin Apitzsch
erwin.apitzsch@australien-nyzeeland.se
+46 70 8144 865

Annonsering: Tomas Eisner
tomas.eisner@australien-nyzeeland.se
+46 8 458 05 57

Layout: Elisa Heleä

Framsida: Foto: Nathan Hurst on Unspalsh

Redaktionen delar ej nödvändigtvis
åsikter som framförs i artiklar.

ORDFÖRANDEN

Erwin Apitzsch har ordet

I dessa coronatider med strikta reserestriktioner och långa karantänvivelser är det inte lätt att resa till Australien och Nya Zeeland. Då får man nöja sig med att titta på tv-programmet "På spåret", som nyligen hade Sydney och Auckland som svar på frågan "Vart är vi på väg". På nyårsdagen sändes avsnitt 6 och resan startade i Wollongong och slutade i Sydney. Var det någon som svarade rätt på 10 poäng? Jag gjorde det inte och hade bara ett rätt på de följande frågorna, nämligen att kamel/dromedar är svaret på det skadedjur som importerades i slutet av 1800-talet. Anledningen var att de utnyttjades som packdjur, men när järnvägs- och vägnätet förbättrades släpptes de fria och förvildades. Under de svåra skogsbränderna och torkan i Australien för ett år sedan sköts de i tusentals för att de dricker för mycket vatten. Däremot visste jag inte att äppelsorten **Granny Smith** har fått sitt namn efter dess upptäckare, en australisk borgmästarfru vid namn **Maria Ann Smith** och att den är känd för sin hållbarhet. Sedan 1985 hålls en årlig Granny Smith Festival i oktober som är en av Sydneys största utomhusfestivaler med uppemot 90 000 besökare. Förra året ersätts dock endagsfestivalen med olika arrangemang under hela oktober månad på grund av coronapandemin.

I avsnitt 7 en vecka senare startade resan i Papakura och slutade i Auckland. Vid det tillfället fick jag lära mig att samoanska är det tredjestörsta språket i Nya Zeeland och talas av 300 000–400 000 personer och att hongi är den traditionella hälsningen inom maorikulturen och innebär att man gnuggar näsorna och pannorna mot varandra en eller två gånger. En nyhet för mig var också att nyzeeländarna är riktiga hejare på glass och att favoritglassen består av boysenbär som är en hybrid av björnbär, hallon och loganbär.

Tills vidare får vi alltså nöja oss med virtuella upplevelser av våra destinationsländer. UD förlängde nämligen, i slutet av januari, avrädan från resor till länder utanför EU till den 15 april. Flera andra länder har fortfarande stängda gränser eller omfattande begränsningar av in- och utrese-möjligheter och karantänbestämmelser. Ett exempel är Nya Zeeland där premiärminister **Jacinda Ardern** har meddelat att man inte kan räkna med att åka till Nya Zeeland i år. Reseutbytet är begränsat till Australien och Stillahavsnationerna.

Australian Open i tennis i Melbourne, årets första Grand Slam-turnering, har liksom alla idrottsevenemang påverkats av pandemin. Årets upplaga startade senare än vanligt, men är nu i full gång. Veckorna före starten var dock inte som vanligt. Tennistjärnorna var nämligen tvungna att sitta i två veckors karantän inför turneringen. Men inte nog med detta. Det visade sig att 72 spelare, av de mer än 1 000 spelare och ledare som flög till Australien, åkte tillsammans med någon smittad. Dessa, bland dem svenske **Elias Ymer**, tvingades till hård karantän då sju spelare testats positivt för covid-19. Det innebär att de inte fick gå utanför sina hotellrum under två veckors tid. De övriga fick lämna hotellet för att träna fem timmar om dagen. Några av de största stjärnorna, som **Novak Djokovic**, **Serena Williams**, **Naomi Osaka** och **Rafael Nadal** fick möjlighet att vistas i Adelaide, där de fick bo i privata hem med tennisbana i stället för på hotellrum. Reaktionen från spelarna har varit skiftande. Spanjoren **Roberto Bautista Agut** kallade det för ett fängelse med wifi. Belarusiskan **Victoria Azarenka** kungjorde i ett öppet brev att spelarna måste acceptera och stödja de lokala hälsoreglerna och skrev "Jag förstår all frustration och känslan av orättvisa. Men ibland händer saker och vi måste acceptera, anpassa oss och fortsätta framåt!". Den svenske spelaren Elias Ymer tyckte att det i början var en svår tillvaro men att han vände sig vid situationen – "Man släpper att det är Australian Open, det hjälpte mig en del faktiskt".

Om vi blickar framåt mot det just startade innevarande verksamhetsåret, kan vi konstatera att det inte har inkommit några motioner från medlemmarna till föreningsstämman. Styrelsen har inte heller presenterat några propositioner och verksamhetsplanen för våren inskränker sig till utgivning av Down Under och att hålla hemsidan aktuell, allt på grund av den pågående coronapandemin. Styrelsens arbete under våren inriktas därför på att ha en beredskap för aktiviteter inför höstens eventuella verksamhet.

I väntan på resemöjligheter får vi göra det vi kan och för min del innebär det att läsa fler böcker om Australien och Nya Zeeland. ★

UPPDATERING AV COVID-19 I AUSTRALIEN

Text: Tina Bergqvist - Foto: Harry Cunningham on Unsplash

Färre smittade i Australien

Om det är något som 2020 har lärt oss (i alla fall här i Australien) är det att saker kan förändras från en dag till en annan. I skrivande stund finns det 59 aktiva fall, 28 818 personer har smittats totalt och 909 har dött i hela Australien. Fördelningen enligt delstaterna ser ut såhär den 1 februari 2021, med respektive huvudort inom parentes:

Stat huvudort	Utrikesrelaterade fall	Aktiva fall	Fall totalt	Dödsfall
South Australia (Adelaide)	0	0	596	4
Australian Capital Territory (Canberra)	0	0	118	3
New South Wales (Sydney)	6	17	5 110	54
Northern Territory (Alice Springs)	0	2	98	0
Queensland (Brisbane)	0	6	1310	6
Tasmanien (Hobart)	0	0	234	13
Victoria (Melbourne)	1	21	20 449	820
Western Australia (Perth)	0	13	903	9
Australien totalt	7	59	28 818	909

14 dagars karantän

Förutom att de låga siffrorna är anmärkningsvärda i sig, är det även intressant att se att det inte förekommit någon samhällssmitta någonstans i Australien under en längre tid, eftersom alla som är sjuka har fått isolera sig direkt när de blivit sjuka eller när de kommit till Australien med utrikesflyg, och att smittan då inte spridit sig till den allmänna befolkningen. Dock har läget hastigt ändrats i Perth under samma dag jag skriver detta.

Hård lockdown i Perth

Perth har utlyst en fem dagars hård lockdown i stora delar av staden från och med den 31 januari, eftersom en säkerhetsvakt smittats med den nya corona-mutationen på sitt arbete på ett karantänhotell. Det är första fallet av samhällssmitta som Perth haft på länge, då de har klarat sig bra under 9,5 månader. Precis som den hårda lockdownen i Adelaide (som bara varade tre dagar) väljer politikerna att köra en hård lockdown innan viruset sprider sig till fler. Enda anledningarna för att kunna lämna sitt hem under dessa dagar är för att handla mat, skaffa medicinska förnödenheter, motionera inom området där man bor (med max en person och under max en timme) och för att jobba. Ansiktsmask måste användas vid alla tillfällen, även vid jobb inomhus. Skolor, pubar, gym, lekplatser, religiösa platser, bibliotek kommer att vara stängd under dessa dagar, och restauranger tillåter bara take away. Inga besökare i sitt hem tillåts, inga bröllop får hållas och begravingar begränsas till max 10 besökare. Deras lockdown påverkar även 4 000 personer som måste självisolera sig under två veckor, då de varit på väg tillbaka till South Australia just när lockdownen infördes.

Smittspridning följs upp via app

Den australiensiska regeringen har utvecklat kontaktspårningen som krävs för att kunna hålla koll på smittspridningen. Detta görs på flera olika sätt:

- Genom att ladda ner en app som heter CovidSafe Check-in. Där skriver du in ditt namn, åldersgrupp, postnummerområde och mobilnummer. Vid ingången i varje butik och restaurang finns det en bild med en QR-kod som du måste scanna in med appen. Om man inte kan ladda ner appen skriver man istället datum, tid, namn och telefonnummer eller mailadress på en lista. Detta är ett måste att göra och du kan få böter om du inte gör det.

- De som är sjuka intervjuas om vilka de varit i kontakt med under inkubationstiden (tiden mellan att någon blivit smittad och sjukdomens utbrott) och under den smittsamma perioden, så att de som riskerar ha smittats kan kontaktas. Då finns även möjligheten att få reda på vem man blivit smittad av från början.

Om man är eller potentiellt har blivit smittad måste man isolera sig hemma under 14 dagar, eftersom man utgår från att de flesta smittas inom 14 dagar.

Nya riktlinjer för resor till Australien

Från och med 22 januari måste de som reser till Australien uppvisa ett negativt covid-19 PCR-test som tas inom max 72 timmar från avresa. Utan testet får man inte gå på planet. Ett PCR-test visar om personen har en pågående covid-19-infektion. De enda som inte behöver göra detta test är i nuläget personer från bland annat Nya Zeeland, Samoa och Vanuatu ingår. Listan kan dock ändras.

Det är dessutom bara möjligt för australiensiska medborgare, permanent boende, nära familjemedlemmar till australiensare eller de som är medborgare i Nya Zeeland som vanligtvis är bosatta i Australien att

komma in i landet. Det verkar dock som att en ändring som innefattar studentvisum är på gång snart.

Om du planerar att besöka Australien den närmsta tiden behöver du ha koll på vilka riktlinjer som är aktuella just då och om det ens går, vilket du kan se på bland annat [swedenabroad.se](https://www.swedenabroad.se) och [covid19.homeaffairs.gov.au](https://www.covid19.homeaffairs.gov.au). I nuläget avråder dessutom UD från resor utanför Europa fram till 15 april.

Just nu behöver australiensiska medborgare och permanent boende dessutom be om undantagstillstånd för att kunna lämna Australien. Eftersom jag än så länge bara är på ett tillfälligt partnervisum kan jag förvisso lämna Australien men kommer förmodligen inte att bli insläppt igen under rådande omständigheter. I vanliga fall hade jag kunnat resa utomlands och komma in i Australien igen utan begränsningar. Jag tar det säkra före det osäkra och stannar här tills läget lugnat sig, även om det innebär att jag tvingas vara åtskild från mina vänner och föräldrar under en lång tid (vilket känns jättejobbigt, vem vet när vi kommer att kunna ses igen?). När jag sökt efter flyg till Sverige har det inte kommit upp några resultat, och det känns verkligen som att jag är fast här – på gott och ont.

Vaccinering på gång

Vaccineringen beräknas komma igång från mitten på februari och det är frivilligt, gratis och erbjuds alla medborgare, permanent boende och de med tillfälliga visum. Prioritet kommer ges bland annat till de boende och de som jobbar inom äldreomsorg och handikappvård, samt sjukvårdspersonal och karantän – och gränsarbetare.

Sportevenemang är igång igen

Fotbollsmatcher är återigen igång med full kapacitet för publiken, vilket innebär upp till 30 000 människor på fotbollsmatcher. På cricketmatcher kan mer än 34 000 människor titta på och på footy-matcher (australien-sisk fotboll) kan 25-100 % av arenorna fyllas beroende på vilken delstat det handlar om (en fullsatt arena kan få plats med så många som 100 000 åskådare!).

Som uppvärmning inför Australian Open spelade **Serena Williams** spelat inför 4 000 åskådare i Adelaide. Australian Open kommer spelas i Melbourne under två veckor, med start 8 februari. Det pågår även en cykelturnering här i Adelaide och citykärnan har åter fyllts med människor som nöjesshoppa och äter ute igen. Inga ansiktsmasker behövs här i nuläget.

Livet här borta har övergått till något slags nytt normalläge, där restriktionerna förvisso finns kvar, men där det ändå börjar kännas som att livet nästan är som vanligt igen – i alla fall om jag låter bli att tänka på att det inte går att flyga, och att jag är förberedd inför ännu en lockdown som när som helst kan träda i kraft om samhällssmittan sprids i Adelaide igen. ★

QUARANTINE COVID-19

NYA ZEELANDS STRATEGI HAR LYCKATS

Text: Åsa Duffy - Foto: Pixabay

Om det finns en ljuspunkt i det globala svaret på pandemin är det säkert Nya Zeeland. Medan regeringar världen över har vacklat hur man ska agera, har Nya Zeeland föregått med en kompromisslös strategi som nu vetenskapsmän lovordar. Nya Zeeland har hyllats som den säkraste platsen under pandemin och en internationell forskargrupp har rankat landet som det tredje säkraste i världen efter Israel och Singapore. De strikta reglerna och det snabba agerandet gjorde att Nya Zeeland helt utrotade viruset och idag finns inga fall av covid-19. I slutet av mars förra året sattes landet i en strikt lockdown som innebar att endast livsmedelsbutiker, apotek, bensinstationer och sjukhus var öppna och sociala kontakter och resor var strikt begränsade. Medborgarna accepterade restriktionerna och på några timmar var gator och motorvägar tomma. Nyzeeländarna litar på sina ledare och höll på reglerna under den nästan sex veckor långa inlåsningsen. Risken för att komma i kontakt med viruset här känns avlägsen för att inte säga omöjlig. Den 25 januari togs ytterligare ett steg och nu måste alla resande till Nya Zeeland kunna uppvisa ett negativt covid-19-test före avresan. Det gäller för alla passagerare förutom de som anländer från Australien, Antarktis och de flesta av Stillahavsöarna. Alla resenärer, inklusive alla som är undantagna från testkravet före avresan, kommer fortfarande att behöva fullfölja den obligatoriska karantänisoleringen i 14 dagar. När detta skrivs har nio nya fall av covid-19 upptäckts och satts i karantän. Nya Zeeland agerar direkt och eftersom det nu har bekräftats att en kvinna som lämnat karantänvistelsen, efter att ha testats negativt men insjuknat, blir det massprovtagning i den delen av norra Nya Zeeland där hon lever. Kvinnan har troligen smittats under sin karantän i Auckland. Förutom att man nu testar hennes familjemedlemmar och alla som hon har varit i kontakt med övervägs en masstestning av invånarna i den regionen. Tusentals människor har nu köat för att få ett covid-test och det råder närmast hysteri och man befärar en ny lockdown i Auckland med omnejd. Eftersom landet har varit så skonat från viruset och den internationella mediabilden är vad den är, har människor ett annat synsätt på viruset här. Det har gått ett år sedan det första covid-testet utfördes i Nya Zeeland. Nästan 1,5 miljoner tester har genomförts sedan dess. Testning har varit en nyckelkomponent i eliminationsstrategin efter-

som den gör det möjligt att snabbt identifiera covid-19-fall. Den snabba utvecklingen av testkapaciteten är en av de framgångsfaktorer som ligger bakom hanteringen av viruset.

I december 2020 undertecknade regeringen ett avtal med medicinföretaget Novavax om att köpa 10,7 miljoner doser vaccin. Detta vaccin kräver två doser och räcker därför till hela Nya Zeelands befolkning. De första som kommer att få vaccinet är de som arbetar vid frontlinjen, det vill säga alla som arbetar på flygplatser och karantänhotell. Allmänheten väntas bli vaccinerad under andra halvan av 2021. Det finns inga beslut om att rangordna befolkningen annat än att de med sämre immunförsvar och sjuka äldre kommer att prioriteras.

Nya Zeelands gränsrestriktioner har också lett till svårigheter för många människor, särskilt invandrare som nu tvingas vara separerade från sina nära och kära utomlands. Att resa utomlands för att hälsa på i sitt gamla hemland är en dyr historia då man tvingas betala drygt 17 000 svenska kronor för karantän när man kommer tillbaka till Nya Zeeland. Lägg därtill många stängda flygplatser och att många planerade resor blir avbokade. Människor kommer att förbli åtskilda på grund av komplexiteten i pandemin och Nya Zeelands strikta strategi. Det är en stressfull situation med mycket ångest, emotionell och mental stress. Själv har jag ingen aning om när jag kan återvända till Sverige 2021, när och var jag kan bli vaccinerad om jag åker och den stress det innebär att ta risken att bli smittad av viruset i Sverige, där över 10 000 personer har avlidit och många är smittade. Det är internationellt sett fortfarande en pandemi i all sin kraft och den ser inte ut att mattas av ännu. Coronavaccinet är mer än efterlängtat och förhoppningsvis ska göra slut på pandemin. Det är bara att vänta och hoppas på det bästa. Enligt en expert på WHO har vaccinet en stor betydelse för kampen mot covid-19 men det är inte vaccinet ensamt som kan få slut på pandemin. Det är viktigt att hålla igång alla kontrollmekanismer nu så att viruset inte kan få ny fart. Det har Nya Zeeland lyckats med och livet är så gott som vanligt här till skillnad mot övriga världen. ★

HOT WATER BEACH

Text & Foto: Margot Garmelius

Hot Water Beach är en av Nya Zealands mest populära och spektakulära naturupplevelser. Ett besök här är ett måste tycker jag om man reser runt på Nordön och närmare bestämt på Coromandelhalvön. Att vid lågvatten kunna gå runt på en strand, gräva en grop och få ett hett bad är helt unikt, i alla fall vad vi känner till. Dock får man vara beredd på att det är mycket turister.

Det är termiskt vatten som bubblar strax under ytan av sand och vid lågvatten går det att njuta av det varma vattnet på ett mycket enkelt sätt. Det är bara att gräva en grop i sanden så har du ditt eget badkar med hett vatten. Hot Water Beach har uppnått ett kultliknande status som ett "under" här på Nordön och besökare flockas på den vanligtvis ganska öde stranden när det är lågvatten. Stranden ligger 6 km söder om Hahei och måste ses under en resa på Coromandelhalvön. Lockelsen av att på detta sätt få bada i riktigt varmt vatten gör att horder av människor söker sig dit. De kommer hit med en blandning av spänning, fascination och förväntan. Boende i området är förundrade och det är kanske inte så konstigt. För dem är det ju på "Mammas gata" och något helt naturligt. Jag

kan dock själv tycka att det är alldeles för varmt att bada i sandgropen.

Vid högvatten visar stranden mycket av det man förväntar sig här på Nya Zeeland - rullande surfvägar, branta bergssidor och glimtar av öar i den vidsträckta horisonten. Vid lågvatten ändrar sig scenen markant. Varje dag, utan undantag för till exempel dåligt väder, semester, vinter eller andra omständigheter hittar du alltid en grupp av människor som kan ha samlats inom en radie på 20 meter. Det är ett febrilt grävande för att hitta rätt ställe och hittar du rätt här när du gräver så sipprar det upp hett vatten, upp till +64 grader Celsius.

Jag var här första gången redan på 70-talet men kom sedan tillbaka på 90-talet med mina två barn och de tyckte förstas att det var väldigt märkligt, men mycket kul. Jag har sedan varit tillbaka igen på senare år och reagerade då på det ökande antalet turister jämfört med tidigare besök. Det är ju kanske inte så konstigt då Nya Zeeland har många fler turister nu. I alla fall innan covid-19 spred sig över världen och gjorde att Nya Zeeland stängde ner sina gränser. När du kommer hit så får du parkera på

- En värmande upplevelse på Nya Zeeland

den stora parkeringen som ligger vid den sydligaste änden av stranden. Numera finns här också ordentliga toaletter och duschar. Det fanns det inte när jag kom hit de första gångerna. Här ser man vad turismen och intresset för stranden har gjort. Äventyret väntar precis bortanför den grunda bäck som du måste vada över för att komma till den delen som kallas "Hot Rock", cirka 200 meter bort längs stranden.

Hot Water Beach har mycket starka strömmar, en del farliga rev och hål som kan göra det osäkert att bada. Om du vill ut och simma här bör du simma mellan flaggorna som finns uppsatta och se till att barn, vänner och familj övervakas hela tiden de är i vattnet. Reven och strömmarna kan vara utmanande även för den duktige simmaren, så försiktighet rekommenderas. Bada med aktsamhet och var försiktig även när du vadar i knädjupt vatten utefter stranden.

Anställda badvakter patrullerar stranden från december till februari och frivilliga badvakter patrullerar sedan stranden varje helg fram till påskhelgen.

Befinner du dig i området kan jag också tipsa om en utflykt till Cathedral Cove. Hahei är startpunkten för en vandring på cirka två timmar. Vid ebb kan du ta dig till denna katedralformade hålighet. Du har en mycket vacker utsikt från toppen så det är värt den fysiska insatsen.

Som nästan överallt på Nya Zeeland hittar du bra vandringsleder lite här och var, även så på Coromandelhalvön. Vid Cooks Beach på nordöstra delen av halvön hittar du en kortare vandring till Lonely Bay som är en liten fin avskärmad beach dit man endast kan ta sig till fots eller med båt/kajak. Det är aldrig långt till havet var du än befinner dig på denna vackra halvö. Det finns gott om övernattningsmöjligheter i området och Coromandelhalvön har många trevliga stränder att besöka. Det är aldrig mycket folk på ständerna på Nya Zeeland för det finns gott om stränder att sprida ut sig på. ★

Nyheter & MEDLEMSFÖRMÅNER

Besök vår hemsida www.australien-nyzeeland.se
eller vår Facebook-sida www.facebook.com/ausnzfs
för aktuella föreläsningar, föreningsmöten och evenemang.

High Ground

High Ground är en australisk film som utspelar sig i 1930-talets Norra Territoriet, två män med ett uppdrag att stoppa ett blodigt krig. Gutjuk är en aboriginsk pojke som försöker rädda det

sista av sin familj och Travis en prisjägare som hoppas på försoning. Filmen går upp på biograf den 27 jan 2020 och är regisserad av Stephen Maxwell Johnson. Den hade premiär vid den 70:e Berlin International Film Festival den 23 februari 2020 med en galavisning och valdes till Berlinale Special-sektionen. [facebook.com/highgroundfilm](https://www.facebook.com/highgroundfilm)

Griffs äventyr i Australien (URPlay)

Den brittiska komikern och reseentusiasten Griff

Rhys Jones tar järnvägen till hjälp för att korsa Australien. Från surfstränder till dammig vildmark reser han tusentals mil genom hjärtat av den stora kontinenten. På vägen kommer Griff också att upptäcka järnvägens historia, människorna som håller tågen rullande och de samhällen som förlitar sig på dem. urplay.se/serie/216146-griffs-aventyr-i-australien

På kryssning med Jane McDonald i Australien (TV4Play)

Vi följer med Jane McDonald, en av Storbritanniens populäraste tv-profiler, när hon via de bästa kryssningsfartygen reser genom Australien. Vi får uppleva vackra vyer, fartfyllda äventyr och lära oss var man hittar den godaste maten. www.tv4play.se/program/pa-kryssning-med-jane-mcdonald-i-australien

Black Rock Band

Den aboriginska rockgruppen Black Rock Band från Jabiru i Norra Territoriet får fina recensioner för sin nya

skicka Identity. Radiostationen TripleR utnämnde den nyligen till "Album Of The Week". Har du saknat storheter som Yothu Yindi och Warumpi Band och ännu inte hört dem än så sök på Youtube och låten Red Black and Yellow. De finns även på Spotify och Facebook. www.facebook.com/TheBlackRockBand

Boka med vårt Trygghetspaket covid-19 (My Planet)

Med vaccinationerna startade ser det allt bättre ut och vi går en ljusare tid till mötes. Samtidigt är det viktigt att känna sig trygg när du bokar din drömräsa. Här kan du läsa mer om vårt Trygghetspaket covid-19. www.myplanet.se/res-tryggt-och-sakert-med-myplanet

Boka tryggt med vår covid-garanti (Australienresor)

Med flera vacciner under utveckling ser utsikterna för att kunna resa ljusare ut än på länge. Vi ser med glädje fram till att kunna sända er ut i världen igen, och vi vill att det ska vara tryggt och flexibelt för dig som kund att boka genom oss i en osäker tid. Vi lanserar därför vår egen covid-garanti, som ger dig trygghet och flexibilitet när du planerar framtida resor. Garantin gör att du kan avboka eller ändra resan om pandemin fortsätter, gränserna inte öppnas eller om UD:s reseavrådan förlängs, utan att du riskerar att förlora depositionen. www.australienresor.se/covid-garanti

Uppdaterade beslut om UD:s avrådan

Rörande den avrådan från icke nödvändiga resor till alla länder som beslutades den 14 mars 2020 så förlängs avrådan från icke nödvändiga resor till och med den 15 april 2021. www.swedenabroad.se

Reseinformation Australien

Fr o m 22 januari 2021 måste resande till Australien kunna uppvisa ett negativt covid-19-prov före avresa. Du kan endast resa till Australien om du är australisk medborgare, permanent bosatt, nära familjemedlem till en australisk medborgare eller någon som är permanent bosatt eller om du är en nyzeeländsk medborgare som vanligtvis är bosatt i Australien. Personer med övriga typer av visum som vill komma till Australien av särskilda anledningar, måste ansöka om, och beviljas, ett undantag av Australian Border Force. Alla inkommande resenärer måste genomgå en 14-dagars

karantänperiod på utsedd plats (till exempel på ett hotell), i den stad i Australien de anländer till. För mer information, se www.health.gov.au

Reseinformation Nya Zeeland

Resande till New Zealand måste kunna uppvisa ett negativt covid-19-prov före avresa.

Nya Zeelands gräns är stängd för de flesta resenärer och inresor är strikt kontrollerade. Alla inresande testas för covid-19 och 14-dagars karantän är obligatorisk. Nyzeeländska medborgare, permanent bosatta och personer med giltiga inresetillstånd som återvänder till Nya Zeeland, behöver inte godkännande av Immigration New Zealand före avresa. www.swedenabroad.se

Skriv i Down Under

Vi söker berättelser till vår medlemstidning Down Under. Hör av dig om du kan tänka dig att dela med dig av dina upplevelser från Australien och Nya Zeeland.

lars.wallin@australien-nyzeeland.se

Bli medlem i vänskapsföreningen

Bli medlem i Australiska Nyzeeländska Vänskapsföreningen. Som medlem erhåller du bland annat medlemstidningen Down Under 4 gånger per år. Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2 Var vänlig ange namn, eventuellt medlemsnummer och adress. Medlemsavgiften gäller för kalenderår.

Läs Down Under – Medlemstidningen 1984 – 2020 (PDF) online

Nu är arkivet med äldre utgåvor utökat och på sidan Down Under 1984 – 2020 (PDF) kan du läsa äldre utgåvor av medlemstidningarna News, News Letter, AUSNZ My Planet Magazine, Curious och Down Under. www.australien-nyzeeland.se

A FILM BY PHILIP MORTHELL
 HBO INTERNATIONAL
THE BEE GEES
 HOW CAN YOU WEND A BROKEN HEART

 HBO MAX

NÅGRA TIPS INFÖR RESAN

Jag bad några vänner som bor på Nya Zeeland, men också några som har besökt Nya Zeeland, att skriva ner några förslag på aktiviteter väl värda att göra eller platser man inte får missa att besöka. Självklart har jag också tagit med egna tips.

Som jag skrev i förra numret får man ta hänsyn till om man har tillgång till egen bil/husbil eller är utlämnad till allmänna transporter. Numera finns många arrangörer av aktiviteter och utfärder vilka ni lätt kan hitta adresser till via nätet. Turistindustrin har utvecklats enormt sedan jag själv kom dit första gången på 70-talet.

Tongariro Crossing/Nordön

Jag väljer att börja med ett av mina egna tips och som jag har berättat lite närmare om i Down Under nummer 1 2019. Vill du gå tillbaka till den artikeln går du in på australien-nyazeeland.se. Sök Down Under och sedan vidare till det nummer du är ute efter. Det här är en endagsvandring som verkligen inte kan sägas vara den vackraste men i mitt tycke den mest intressanta och annorlunda eftersom den tar dig till vulkaniskt område och som ger en möjlighet att vistas i miljöer som inte är så lätt att hitta annars. Trevligt boende på The Chateau Hotel eller om man så vill enklare boende i samma område. En buss tar dig till startpunkten och hämtar vid slutpunk-

ten. Det finns massor att läsa om denna vandring, så det är bara att googla så får du hur mycket information som helst.

The Otago Rail Track/Sydön

Denna nedlagda järnväg mellan Clyde och Middelmark har byggts om till en cykelväg som erbjuder härlig cykling utan branta backar. Du kan välja att cykla hela sträckan på fem dagar eller delar av den. Flera arrangörer finns och hjälper till med både cykel, transfer, boende och transport av bagage. Cykelturen erbjuder som alltid på Nya Zeeland fantastiska vyer. Mycket populärt så boka i tid!

Bay of Plenty och Rotorua/Nordön

På väg från Auckland ner mot Rotorua finns mycket att se och göra om du tar en avstickare mot Bay of Plenty. Här hittar du Tauranga, kiwiodlingar, Mt Manganui, härliga stränder, forsränning i Kaituna River och varför inte ta ett bad i en varm källa i Kerosene Creek. När du kommer fram till Ro-

till Nya Zeeland

Text & Foto: Margot Garmelius

torua finns allt som hör maorikulturen till men också gejsjer, kokande lera och andra spännande naturupplevelser.

Queen Charlotte Track - Vandra eller cykla

Queen Charlotte Track sägs vara en vandring utöver det vanliga. Otroligt vacker vandring i en naturskön skärgårdsmiljö. Vandringen går från Queen Charlotte Sound till Kenapuru som ligger i Marlborough Sounds på nordöstra Sydön. Närmaste flygplats är Nelson. Alternativt väljer du en vacker båtresa från Wellington till Picton. Queen Charlotte track är totalt 71 km och du väljer själv hur lång sträcka du vill gå. Det finns flera arrangörer som kan hjälpa till med arrangemanget men du kan också planera själv och boka båttaxi. Du bestämmer själv om du vill stanna på en plats fler nätter. Det finns bra mat och boende längs hela sträckan. Mer info hittar du på nätet.

Cape Reinga (Nya Zeelands Nordkap) och Ninety mile beach

Nya Zeelands allra nordligaste landremsa är rätt smal, har få invånare och en beach som inte är 90 miles men i alla fall 90 km lång. Jag själv gjorde denna tur för några år sedan med en arrangör som utgick från Kaitaia. Jag rekommenderar att köpa en tur med en 4-hjulsdriven bil/buss och guide. Resan tillbaka från Cape Reinga går längs beachen då det är lågvatten. Vi testade Body boarding på sand, fick veta mycket om området och träffade folk från hela världen vid picknicklunchen som ingick i turen. Dessutom

är det en trevlig promenad ner till fyren som står längst ut på udden där man ser Tasman Sea och Pacific Ocean mötas. Väl värt att lägga en dag på.

Tips för golfare

Åker du till Nya Zeeland och vill spela golf finns det 397 golfbanor att välja på. Golfande vänner som bor på Nya Zeeland har plockat ut två golfbanor som de tror kommer att ge dig något alldeles extra. Kauri Cliffs Golf Club and Lodge ligger i Matauri Bay i Northland. Banan löper längs kusten med spektakulära vyer över Cavalli Island. Lodgen erbjuder övernattnings och mat av mycket hög klass.

Wairakei Golf Course är också den fantastiska. Den ligger i ett naturskyddsområde med underbar natur och djurliv. Denna bana ligger nära Taupo mitt på Nordön. Därifrån är det inte långt till Rotorua som jag inte tycker ni ska missa.

Jag har fler tips som jag vill berätta om men det får jag inte plats med i detta nummer. Fortsättning följer i nästa nummer. ★

WHARARIKI BEACH

- En välbevarad hemlighet

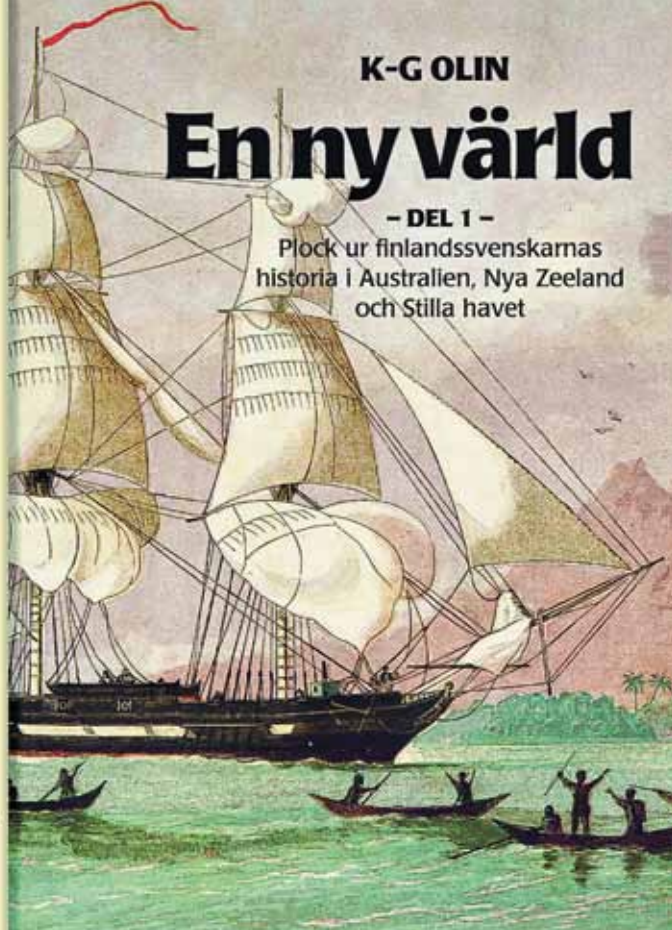
Text & Foto: Åsa Duffy

Wharariki Beach (uttalas Fah-rah-reekee) ligger bara några kilometer från Farewell Spit på den nordligaste spetsen på Sydön, och är en väl bevarad hemlighet. Resan till stranden börjar med en biltur, från Takaka, huvudstaden i Golden Bay, förbi det lilla samhället Collingwood och genom ett par små byar, tills asfaltsvägen går över i en grusväg de sista sex kilometrerna. Jag åkte till Wharariki Beach två gånger förra året. En gång räcker helt enkelt inte och jag ville dit igen. Denna avlägsna, vilda och underbara kust är onekligen en av de mest inspirerande, fängslande och vackraste platser som jag har besökt i Nya Zeeland. De gigantiska ojämna klipporna som sticker ut från havet, de stora sanddynerna och den ständigt närvarande vinden som driver vågorna ovevkligt mot stranden, är magiska. Ända sedan jag såg skärmsläckaren på Windows visste jag att jag ville hit. Och platsen är precis lika vacker i verkligheten som på skärmsläckaren. Den långa öppna stranden där blått hav skummar vitt på gnistrande sand, inramat av skulpterade klippor med en uppsättning genomborrade öar är otroligt vacker.

Wharariki Beach är en helig plats för maorierna och sägs vara en portal mellan världar, en plats där de dödas själar färdas vidare. Strandens sträcker sig kanske en halv mil, en orörd sandsträcka kantad av klippor på ena sidan och välvda stenar som slungas upp av vågor på den andra. Några av klipporna ser ut som stora förhistoriska djur, som slumrar i havet.

Det är uppenbart varför detta anses vara en helig plats, och man får verkligen känslan av att befinna sig på en plats mellan två världar. Wharariki, kan endast nås med en promenad som tar 15 till 30 minuter och båda gångerna

jag var här var det bara en handfull besökare trots att det var högsommar i Nya Zeeland. Den kortaste vandringsleden till Wharariki börjar med en mjuk klättring genom en pittoresk beteshage med får. Den slingrar sig sedan genom en lund med manukaträd innan den fortsätter upp på den första av flera åsar med höga sandkullar. Även om denna strand är i nästan norrläge är den tekniskt sett en västkuststrand och känd för stormiga vindar som rör upp kolossala havsvågor. Men den dagen jag besökte stranden för första gången var himlen molnfrei och havet rofyllt. Själva vandringen genom dessa fantastiska sanddynen är ett äventyr i sig. Man kommer åt stranden när som helst, det finns ingen verklig risk för att bli avskuren av det stigande tidvattnet, men om du kan - välj att komma vid lågvatten. Det är också då som det är lättast att komma åt alla grottor som finns längs kusten. Men det mest spektakulära är de magnifika valvöarna i havet. Dessa fantastiska bergsvalv är det som i första hand fängade min fantasi och drog mig hit. Dessa valv fyller platsen med en mystisk och en verklig energi. Här finns också en koloni av sälarna som leker i klippbassängerna. Det är väldigt underhållande att se små sälungar leka medan föräldrarna ligger och tar en tupplur på stranden. Att simma här är inte att rekommendera och jag tror till och med att det är förbjudet. Det finns kraftiga undervattensströmmar och det sägs också finnas kvicksand en bit ut i havet. Glöm inte att ta med en vindjacka, gärna med huva eftersom det ofta blåser här. Vill man stanna över natten finns det gott om boenden att välja bland. Ett besök här kan med fördel kombineras med flera andra utflyktsmål i och omkring Golden Bay. ★

K-G OLIN GOES DOWN UNDER

En ny värld
- del 1 -

*Plock ur finlandssvenskarnas
historia i Australien,
Nya Zeeland och Stilla havet*

Text & Foto: K-G Olin

Följ med till Australien, Nya Zeeland och Stilla havet där en helt ny värld väntar emigranter, upptäcktsresanden, sjömän och forskare. Det som serveras är en rad färgstarka, ibland tragiska, ibland framgångsrika emigrantöden i det som i mångt och mycket var en okänd värld på andra sidan jordklotet. "En ny värld" är den första av två delar som behandlar emigrationen till denna del av världen. Som en bilaga till böckerna publiceras på nätet en namnförteckning med korta personnotiser gällande emigranterna. Namnlistan som omfattar cirka 5 000 namn kan nås via författarens hemsida.

Bland hoppande jätteharar Down Under. Hoppande jätteharar var en av de gåtfulla skapelser kapten **James Cook** och vetenskapsmännen i hans expedition fick stifta bekantskap med i Australien 1770. Jättehararna skulle senare komma att gå under benämningen känguruer.

En av de vetenskapsmän som ingick i denna Cooks första världsomsegling var **Herman Diedrich Spöring** från Åbo. Spöring är den första av en lång rad finländare som presenteras i K-G Olin's nittonde populärhistoriebok "En ny värld del 1".

En annan finlandssvensk pionjär på andra sidan jordklotet var **Peter Hägersten** från Helsingfors. Denne var en av de första vita som slog sig ner på Tahiti, klassades som militär befälhavare och var en tid partner med änkan till en av upprorsmännen på Bounty.

När guld hittades i Australien 1854 ledde det till att en del finlandssvenska sjömän rymde från skeppen. De flesta blev bara rikare på erfarenheter, andra försvann medan ett fåtal hade turen på sin sida. En pikant historia gäller tre bröder **Karlsson** från Pargas som av andra delägare blev avlurade sina aktier i en gruva som skulle komma att bli oerhört vinstgivande.

En bit in på 1800-talets senare halva upptäcktes Australien och Nya Zeeland som emigrationsländer. Med de dåtida färdmedlen var det en lång resa att göra. Omkring tre månader måste emigranterna tillbringa ombord på segelskeppen och ångbåtarna. I det nya landet var det mycket främmande och nytt som mötte "Russian Finns" som finländarna kallades. Ett par framgångshistorier hittas också i den finlandssvenska emigrationshistorien "Down Under". En av dem var **Fredrik Doepel**, fat-

tigpojken från Kristinestad som blev framgångsrik skeppsbyggare och sågägare. Hans skonare "**Alma Doepel**" genomgår som bäst en omfattande restaurering i Melbourne och kommer snart att segla igen som ett av de sista i Australien byggda träskeppen. En annan framgångsrik entreprenör var Munsalaynglingen **W.A Back** som blev mångmiljonär på färskost och fastighetsaffärer. För sjöfarare var detta främmande och farliga vatten. Kristinestadsbarken "Fides" skeppsbrott vid Kangaroo Island 1860 skulle komma att följas av flera andra fatala olyckor. Unikt i sammanhanget var den åländska seglationen "Down Under". När andra redare gick över till ångfartyg köpte ålänningarna upp segelfartygen och kunde med dessa konkurrera om vetefrakterna. Bokens sista kapitel berättar om livet i skuggan av första världskriget och om de finlandssvenskar som tog värvning i de australiska och nyzeeländska frivilligstyrkorna ANZAC. Boken slutar när ANZAC-styrkorna är på väg att göra sin ödesdigra landstigning vid Gallipoli i Turkiet i april 1915. Fortsättning följer i den andra delen av "En ny värld". ★

Bokfakta:

Olimex Förlag. ISBN: 978-952-96000-26-7

283 sidor, inbunden, rikligt illustrerad med bilder i fyrfärg. K-G Olin har i 32 års tid i Jakobstad varit verksam som författare och förläggare av sina egna böcker. Tidigare har han varit verksam som journalist. "En ny värld, del 1" är hans nittonde faktabok. Böckerna och författaren har erhållit ett flertal priser och utnämningar. Olin torde vara en av Svenskinlands med sålda författare.

Beställning och information

Kom ihåg att uppge om du önskar att författaren skall signera boken och om signeringen skall rikta sig till någon speciell person.

För info om pris och portokostnader. Skriv till: olin@multi.fi

www.multi.fi/~olimax

BASED ON THE INCREDIBLE TRUE STORY

"A one of a kind cinematic venture
that only comes around every decade or so"
THE HAMBURG POST

MIA WASIKOWSKA ADAM DRIVER

TRACKS

FROM THE PRODUCERS OF THE KING'S SPEECH

LEAVE EVERYTHING BEHIND

PÅ KAMELRYGG GENOM ÖKNEN – Förberedelserna och starten

Text: Erwin Apitzsch

Med start i april 1977 gav sig den 27-åriga *Robyn Davidson*, tillsammans med hunden Diggity och fyra kameler, av på den 2 700 kilometer långa sträckan genom öken och vildmark från Glen Helen i Nordterritoriet till Hamelin Pool vid Indiska oceanen. Hon skrev en bok om sina upplevelser, som i original utkom 1980 och fem år senare i svensk text med titeln *På kamelrygg genom öknerna* (276 sidor). År 2014 kom filmen *Tracks* (1 timme och 48 minuter), som ger en skildring av äventyret. Jag har läst boken och sett filmen och här följer mina nedslag och intryck av hennes förberedelser och starten. I nästa nummer får vi följa Robyns vedermödor och ljusglimtar under vandringen.

Den första tiden i Alice Springs

Det tog mer än två år för Robyn Davidson att förverkliga idén att färdas från Alice Springs till Indiska oceanen, från det att hon bestämde sig för att göra vandringen. Hon anlände till Alice Springs 1975 tillsammans med sin hund efter en 800 kilometer lång tågresa från Adelaide. Planen var att skaffa tre kameler och dressera dem för färden. Tiden i Alice Springs var kantad av vedermödor och motgångar. Hon hade olika tillfälliga jobb, mest hos kamelägare för att lära sig allt om kameler. På ett sådant jobb skulle hon stiga upp klockan fyra på morgonen, ta loss fotklamparna, som kamelerna har för att inte kunna ströva för långt bort, leda hem dem i en lång rad och göra dem klara för turisterna. Ägaren krävde mycket av henne och hans beteende var inte särskilt trevligt. Det slutade med att hon skällde ut honom och begav sig därifrån.

Efter några månaders jobb på en pub fick hon åter kontakt med kamelägaren, som lärde henne allt om kameler. Hon jobbade från soluppgång till solnedgång och ibland ännu längre, sju dagar i veckan.

Hon fick inte ha skor på sig, vilket resulterade i fruktansvärda plågor och svårt att sova på grund av smärtan i de svullna, såriga, infekterade fötterna. När ägaren betedde sig ohyggligt brutalt mot kamelerna greps hon av förtvivlan och tankar på att packa och åka hem. Efter åtta månader var det åter dags att lämna honom i vredesmod då han begärde att hon skulle börja arbeta två timmar tidigare på dagen. Några dagar senare fick hon jobb hos en annan kamelägare, som lovade att överlåta två kameler till henne mot att hon arbetade för honom i två månader. Här fick hon lära sig hur man använder rep för att binda en kamel, hur man täljer en nospinne, hur man splitsar, lagar en sadel, alltså det som är viktigt för överlevnad i bushen. Efter ett år i Alice hade Robyn helt förändrats. Hon var misstänksam och på sin vakt och nästan sjukligt benägen att slå ner på var och en som såg ut som om han tänkte göra livet surt för henne. En kort avstickare till hemstaden gjorde att hon återvann tron på sig själv och det hon gjorde.

De sista förberedelserna

En av kamelerna som Robyn hade valt ut för färden fick en blodförgiftning på grund av en infektion, vilket slutade med att hon avlivade den med ett skott i huvudet. Hon greps av en känsla av misslyckande och såg den perfekta lösningen i att begå självmord. Planerade allt i detalj när hon plötsligt, på en annan persons fråga, insåg ruskigheten i det hela. Ormar på natten i skjulet där hon bodde, och att de för färden utvalda kamelerna var borta i över en vecka, var andra saker som ställde till problem. Bristen på pengar var ett ständigt problem. Det löstes delvis genom ett avtal med National Geographic, som erbjöd 4 000 dollar mot att en fotograf skulle få träffa henne några gånger under färden och dokumentera den fotogra-

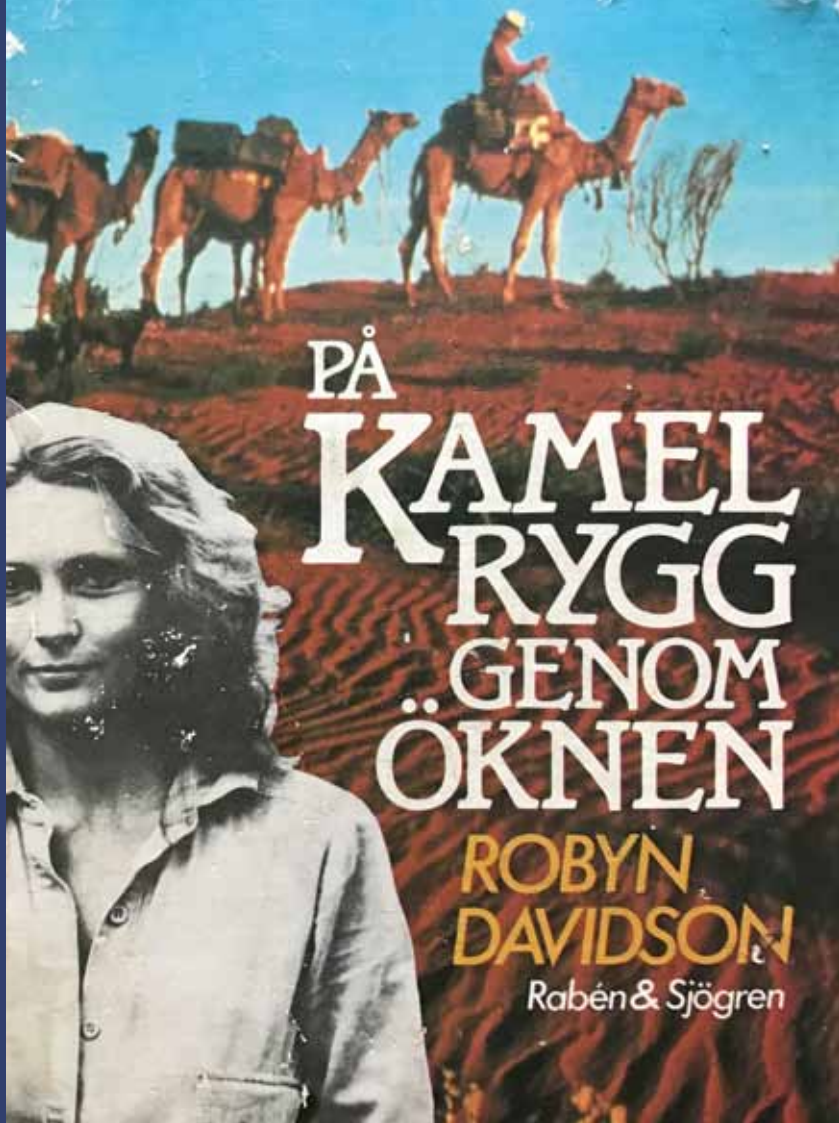
ROBYN DAVIDSON TRACKS

'This will rank among the best of the books of exploration and travel'
DORIS LESSING

ONE WOMAN'S JOURNEY ACROSS 1,700 MILES
OF AUSTRALIAN OUTBACK

BLOOMSBURY

PÅ KAMEL RYGG GENOM ÖKNEN

ROBYN
DAVIDSON
Rabén & Sjögren

fiskt. Robyns kommentar i boken "Jag hade sålt det mesta av min frihet och av färdens inneboende integritet för fyratusen dollar. Sânt är livet".

En provtur på åtta dagar till Utopia, 250 kilometer norrut, beskriver Robyn som ett oförmildrat helvete genom en skoningslöst värmedallrande öken i 55 grader. Kamelerna fraktades tillbaka till Alice Springs på lastbil och därmed var den sista veckan före färden igång. Träff med familjen, vad ska med, vad inte. Kamelerna fraktades på lastbil till Glen Helen, drygt 100 kilometer åt nordväst, för att slippa asfaltvägen, turisterna och alla nyfikna stadsbor. Så var det dags för avfärd. Lastningsproceduren tog två och en halv timme och bestod av 700 kilo utrustning.

Kamelfärden startar

Det Robyn minns från den första dagen, helt på egen hand, är att ha en känsla av befrielse och glad självförlit, pinglandet av kamelernas bjällror, det mjuka frasandet av fötterna i sanden, det avlägsna kvittret från svalorna och att öknerna i övrigt låg alldeles stilla. Äntligen något positivt! Robyn hade bestämt sig för att följa ett nedlagt "track", som en del av färden till Areyonga. Track är det spår som genom upprepade färder längs samma rutt med något slags fordon avsätts i landskapet. Därav filmens namn. Att följa ett track är oftast rätt enkelt, ibland frustrerande och enstaka gånger ohyggligt skrämmande. Vad väljer man om man stöter på ett halvdussin vägar som alla leder åt i stort sett det håll man ska till men ingen av dem finns utsatt på kartan? Det kan leda till flera timmars onödig vandring. Den första dagen mötte Robyn dock inga av dessa hinder. Kamelerna gick i en jämn, vägvinnande lunk och var fromma som lamm. Landskapet fascinerade genom sin stora variation. Ena stunden en tjock grön vegetations-

matta med inslag av vita, gula, röda och blåa blommor. Andra stunden en flodbädd kantad med jättelika gummiträd. I motsats till vad de flesta tror är öknerna rikt givande och full av liv, om klimatet och andra yttre betingelser är gynnsamma. Livet var gott att leva. Vissa växter är mycket nyttiga, bland annat ett litet bär som innehåller mer C-vitamin än en apelsin, medan andra, som är nästan identiskt lika, är dödligt giftiga.

Första natten under bar himmel var Robyn lite nervös, dels för farliga tusenfotingar och skorpioner, dels för att kamelerna, försedda med fotklampar och bjällror, skulle dra iväg långt bort. Att lasta av dem hade bara tagit en timme. Robyn somnade med Diggity i famnen och utvecklade en vana att vakna en eller ett par gånger för att lyssna efter kamelbjällrorna. Om inget hördes, steg hon upp och letade reda på dem. Robyns rutiner var helt baserade på kamelernas behov, inte de egna. Det var viktigt att fördela lasten jämnt för att sadeln inte skulle skava och orsaka obehag för kamelerna. Den andra morgonen tog pålastningen bara två timmar. Målet var att avverka cirka 32 kilometer per dag, sex dagar i veckan, vilket skulle innebära minst sex månader och högst åtta månader och ingen vandring under sommaren. ★

Finns där något att vara rädd för i den australiensiska bushen?

Text & Foto: Malin Boman

Att australiensarna älskar att vara ute i naturen är väl knappast en hemlighet. Många föredrar att campa längs med kusten medan andra gillar att komma ut i bushen där det bara finns oändligt med, ja... ingenting förutom den orörda naturen; skog, bäckar, vattenfall, berg och dalar. Där njuter de allra mest av ensligheten i all enkelhet. De går på upptäcktsfärd under dagen och tänder lägerelden framför tältet (om det inte är eldförbud förstås) framåt kvällen medan insekter och andra djur drar igång sin kvällskoncert. Som svensk kan man helt naturligt känna sig lite nervös så långt ute i ingestans. Kryllar det inte av en massa ormar, farliga spindlar och en massa andra kryp? Jovisst, det kan väl hända, men är man bara försiktig så går allt bra, är alltid svaret man får tillbaka. Jahaja!

Och ibland tycks det nära på vara helt omöjligt att skrämman upp en australiensare som är uppfödd med att hålla ett öga på vilda och ofta farliga djur.

Men nu tror jag att jag faktiskt har hittat det enda som möjligtvis kan skärpa upp den tuffaste av dem. Det skulle i så fall vara om de stötte på en mytomtalad Yowie (jaoee), om de nu överhuvudtaget tror på att de finns.

Enligt olika aboriginklaner ska de faktiskt existera på flera platser i den australiensiska bushen och flera grottmålningar styrker deras uppfattning. Kuku Yalanji-klanen i norra Queensland tror bestämt att de har levt sida vid sida med dessa varelser i flera århundraden och har en detaljerad historia av deras attacker i sina legender.

Dessa långhåriga apliknande varelser, som även kallas Yahoos, och en hel del andra namn kan tydligen bli mellan 1,80 och 3 meter långa och väga uppåt 450 kilo. Deras näsor är platta med breda näsborrar och de har klor till fingrar. De kan springa väldigt fort och ser perfekt i mörker och kan vara aggressiva mot människor. Det lär även finnas en mindre variant som blir uppåt 1,50 meter lång.

Aboriginerna som bodde längs med Sydney Cove när Första Flottan 1788 anlände, varnade de nyanlända briter att vara försiktiga när de gav sig ut i den snåriga terrängen. Året därpå fick tydligen en grupp straffångar och marinsoldater, som varit ute och jagat wallabies, syn på en varelse uppe på en kulle nära deras bosättning. Varelse som lär ha

varit två gånger så lång som en normallång man stod där och stirrade på dem. Upplevelsen måste ha gett ett starkt intryck då den beskrevs i ett brev till London fyrtio år senare.

I ett engelskt nyhetsblad från 1700-talet beskrivs hur en vild långhårig jätte hade blivit tillfångatagen. Det hände då en grupp sjöman stigit iland i Botany Bay och upptäckte att tre jättelånga nakna män kommer gåendes emot dem. Sjömännen, som blev livrädda, hoppade tillbaka i båten så fort de bara kunde. Kvar på stranden låg deras vattenkär och en flaska rom som jättarna hittade. De två första jättarna smuttade på rommen men spottade ut den illa kvickt, medan den tredje hällde i sig resten. Alkoholen gjorde honom galen och han hoppade runt och förde ett sådant väsen att de andra två sprang därifrån. Först när han fallit ihop som död på stranden vågade sig sjömännen iland igen, band honom och släpade upp honom på båten där han sov i ett helt dygn medan de kedjade fast honom ordentligt. Kapten Lee från Botany Bay återvände senare till Plymouth i november 1789 där han visades upp för tusentals människor.

Även om detta bara är baserat på myter så finns det även gamla dagstidningar som vittnar om dessa varelser. I Freeman's Journal från 1878 rapporteras att den mycket trovärdige Pat Kings familj hade mött en sådan hårig man. Deras yngre bror hade sprungit hem vit som ett lakan i ansiktet efter att han hade sett en sådan varelse, och systemen erkände att även hon stått öga mot öga med en otäck varelse när hon gått runt ett staket på väg ut för att hjälpa till att valla hem korna. Där stod de och stirrade på varandra till dess att en annan syster ropade att hon var på väg med korna och den håriga varelsen svängde runt och lunkade iväg.

I Bombala i NSW upptäcktes 1912 en långhårig man på Creewah Station medan farmägaren Mr Sydney Jephcott var ute och samlade ihop sin boskap. Han hittade senare flera enorma fotspår som var 50 centimeter långa och 20 centimeter breda som han gjorde gipsavgjutningar av. Vad som hände med dem beskrivs dock inte i artikeln.

Nutidens Yowie-jägare och deras upptäckter i den australiensiska bushen fortsätter i nästa nummer. ★

BLI MEDLEM / FÖRMÅNER

Bli medlem i Vänskapsföreningen och utöka dina kunskaper om länderna, inte bara som rese mål, utan också om bland annat kultur, historia, sport, vin, studier, arbete och hur det är att leva i Australien och Nya Zeeland. Det är också ett forum för medlemmarna att dela egna reseupplevelser med andra med samma intresse.

Bli medlem

Inbetalning av 200 SEK till PlusGiro konto 54 81 31-2. Var vänlig ange namn, ev. medlemsnummer och e-postadress. Vi arbetar konstant med att skaffa flera och bättre fördelar för dig som medlem. Utöver medlemstidningen Down Under, hemsidan och deltagande i olika arrangemang runt om i landet.

**MEDLEMSKORT
2021**

NAMN:

www.australien-nyzeeland.se

B

Vill du skriva en artikel för **DOWN UNDER?**

Har du rest, studerat, arbetat eller
upplevt något intressant med koppling
till Australien och Nya Zeeland?

Kontakta oss via www.australien-nyazeeland.se

